

MI-218

May-2025

B.A., Sem.-II (NEP 2020)

DSC-C-POL-122 : Political Science

(Introduction to Government Machinery-II)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

સૂચના : બધા જ પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

1. એકતંત્રી સરકાર એટલે શું ? તેના ગેરફાયદાઓ વર્ણવો. 10
અથવા
1. સમવાયતંત્રી સરકાર એટલે શું ? તેના લક્ષણો જણાવો. 10
2. લોકશાહીના ગુણ-દોષની ચર્ચા કરો. 10
અથવા
2. લોકશાહી તથા સરમુખત્યારશાહી વચ્ચેનો તફાવત આપો. 10
3. સ્થાનિક સ્વ-શાસનનો અર્થ સમજાવી તેનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો. 10
અથવા
3. કલ્યાણ રાજ્યનો ખ્યાલ સમજાવો. 10
4. રાજકીય પક્ષોના પ્રકારો વર્ણવો. 10
અથવા
4. રાજકીય પક્ષનો અર્થ આપી તેનાં ગેરલાભોની ચર્ચા કરો. 10
5. સાચું અથવા ખોટું લખો : (ગમે તે દસ) 10
 - (1) ભારતમાં એકતંત્રી સરકાર અસ્તિત્વ ધરાવતી નથી.
 - (2) અમેરિકામાં સમવાયતંત્રી સરકાર અસ્તિત્વ ધરાવતી નથી.
 - (3) સત્તાની વહેંચણી એ સમવાયતંત્રનું પાયાનું લક્ષણ છે.
 - (4) ભારત, બ્રિટન અને અમેરિકામાં સરમુખત્યારશાહી જોવા મળે છે.
 - (5) લોકશાહીમાં 'કાયદાનું શાસન' હોય છે.
 - (6) સરમુખત્યારશાહીમાં રાજ્યને શ્રેષ્ઠ સ્થાન આપવામાં આવતું નથી.
 - (7) સ્થાનિક સરકાર એ લોકશાહીની તાલીમશાળા છે.
 - (8) દ્વિ-સ્તરીય પંચાયતી રાજની ભલામણ સુરેશ મહેતા સમિતિએ કરી હતી.
 - (9) અત્યારે મોટાભાગના રાજ્યોએ કલ્યાણ રાજ્યનો ખ્યાલ અપનાવ્યો છે.
 - (10) ભારતમાં હાલમાં એકપક્ષ પ્રથા અસ્તિત્વમાં છે.
 - (11) રાજકીય પક્ષ એ અનિવાર્ય અનિષ્ટ છે.
 - (12) ચૂંટણી ઢંઢેરો તૈયાર કરવાનું કાર્ય રાજકીય પક્ષો કરે છે.

Seat No. : _____

MI-218

May-2025

B.A., Sem.-II (NEP 2020)

DSC-C-POL-122 : Political Science

(Introduction to Government Machinery-II)

Time : 2:00 Hours]

[Max. Marks : 50

Instruction : All questions carry equal marks.

1. What is the meaning of Unitary government ? Describe its demerits. 10
- OR**
1. What is the meaning of federal government ? Describe its characteristics. 10
2. Discuss merits and demerits of Democracy. 10
- OR**
2. Give the difference between Democracy and Dictatorship. 10
3. Explain the meaning of local self-government and clarify its importance. 10
- OR**
3. Explain the concept of welfare state. 10
4. Describe the types of Political parties. 10
- OR**
4. Give the meaning of Political Party and discuss its demerits. 10
5. Write **true** or **false** : (any ten) 10
 - (1) Unitary government does not exist in India.
 - (2) Federal government does not exist in America.
 - (3) Division of power is a major characteristic of federal government.
 - (4) Dictatorship is seen in India, Britain and America.
 - (5) There is 'Rule of Law' in democracy.
 - (6) In dictatorship, state has no prime importance.
 - (7) Local government is a training school of democracy.
 - (8) Two tyre system Panchayati Raj was recommended by Suresh Mehta Committee.
 - (9) At present, most of the states follow the concept of Welfare State.
 - (10) One party system exists in India at present.
 - (11) Political party is a necessary evil.
 - (12) Political parties prepare election manifesto.